

Viñales povus esti la unua geoparko de Kubo

De antaŭ kelkaj tagoj oni sciigis ke la nacia parko Viñales, en la okcidenta provinco Pinar del Rio, povas esti deklarita kiel la unua geoparko de Kubo, tial ke ĝi konsistigas geografian zonon unikan, kie oni mastrumas lokojn kaj pejzaĝojn geologie gravajn.

Unu el ĝia kondiĉoj kuŝas en la holistika koncepto de protektado, edukado kaj daŭripova evoluo, kiu uzas la geologian heredaĵon ligitan al la ceteraj aspektoj naturaj kaj kulturaj.

Oni devas scii ke Viñales, estas, samtempe, nomo de valo kaj de vilaĝo. La valo posedas pli ol cent porgrimpajn vojojn, kiuj altiras la atenton de alpinistoj, speleologoj kaj sciencistoj de diversaj latitudoj el la tuta mondo. Ĝiaj intramontaj valoj estas daŭre vizitataj de internaciaj ekspedicioj kiuj serĉas, inter ties deklivoj aŭ en la multaj kavernoj, spurojn de la geologia pasinteco de la insulo.

La montoj de Viñales posedas rondajn pintojn kiuj identigas la regionon, deklaritan Kultura Heredaĵo de la Homaro flanke de Unesko, pro la belegaj pejzaĝoj kaj la konservado de antikvaj laborformoj en la kamparo.

La altaĵoj de vertikalaj flankoj kaj rokoj el la jurasa epoko konsistigas defion por

eŭropaj kaj alikontinentaj esploristoj kiuj miras dum la grimpado pri la ekzisto de fosilioj el antikvaj estaĵoj. Inter tiuj fosilioj aperas la amonitoj, moluskoj vivintaj de antaŭ pli ol 65 milionoj da jaroj kaj kies ĉeesto konfirmas la ekziston de la jurasa periodo en la insulo.

En la tre specialaj deklivoj de Viñales, aperis ankaŭ primitivaj fiŝoj, partoj de ostoj el kelkaj sauroj kaj gigantaj mamuloj kiel la nomata megalognues rodens. Tiu ĝi loko gardas unu el la plej elstaraj kavernaj sistemoj en la tuta kariba regiono pro la vasteco de ĝiaj sekretaj pasejoj subteraj kaj la formiĝoj ekzistantaj en ĝi.

La kaverno de Sankta Tomás, kun 46 kilometroj esploritaj, konkuras kun Palmarito, kaverno el la sama regiono kiu povus ĝin superi rilate grandecon kaj faŝno-diversecon. Botanikaj raraĵoj kiel la palmo-korko vivas en la montaro de tiu regiono.

Viñales ankaŭ elstaras pro la endemismo de ties flaŝro kiu donas hejmon al valoraj birdo-familioj autoktonaj kiel la muĝbirdo, la tokororo (priotelus temnurus) konata kiel la nacia birdo kaj aliaj loĝantaj en tiu bela regiono. La valo etendiĝas sur 132 kvadrataj kilometroj ene la montoĝeno de Los Órganos en la okcidenta ekstremo de Kubo.

Ĝi sendube estas unu el la plej belaj kaj allogaj regionoj de la insulo, kiu jare allogas milionon da vizitantoj ravitaj de ties beleco, sed ankaŭ multajn sciencistojn kiuj serĉas en la altaĵoj kaj kavernoj respondojn pri la transformoj okazintaj en la terglobo laŭlonge de la historio.

La centro de esploroj kaj primediaj studoj (Ecovida), kun sidejo en la urbo Pinar del Rio, respondecas pri la mastrumo de tiu ĝi natura areo protektita. Surbaze de ĝiaj spertoj kaj konoj, oni konsideras ke tiu ĝi centro devas mastrumi la Geoparkon de Viñales, kiam estu aprobita la nomumo.

<https://www.radiohc.cu/eo/noticias/ciencias/237432-vinales-povus-esti-la-unua-geoparko-de-kubo>

Radio Habana Cuba